

CEDEFOP

Európske stredisko pre rozvoj
odborného vzdelávania

Podpora vzdelávania pre prácu

Cedefop

Odborné vzdelávanie a príprava na zamestnanie je v kompetencii každého štátu EÚ. Spomínaná starostlivosť je súčasťou jeho politiky na jednotnom európskom trhu práce, a tak tieto oblasti sú rovnako záležitosťou európskej spolupráce.

Práve v Európskom stredisku pre rozvoj odborného vzdelávania Cedefop prebieha výskum a analýzy, ktoré sú oporou európskej a národných politik odborného vzdelávania a prípravy. Všetko so špeciálnym zameraním na čo najlepšie prepojenie vzdelávania a zamestnanosti pomocou kvalifikačných rámcov, validácie informálneho a neformálneho vzdelávania, a vzdelávania založeného na odbornej praxi.

V Cedefop sa zhromažďujú špecializované informácie o legislatíve a praxi odborného vzdelávania a prípravy v Európe. Všetko sa deje prostredníctvom odborných sietí v členských štátoch. Z nich stredisko produkuje údaje a štatistiky. Tie následne umožňujú porovnať situáciu v jednotlivých európskych krajinách. Po analýze stredisko identifikuje aktuálne výzvy a budúce trendy.

Cedefop predkladá svoje správy Európskej komisii, Európskemu parlamentu, členským štátom a európskym sociálnym partnerom. Zároveň poskytuje všetkým zainteresovaným poradenstvo o odbornom vzdelávaní a príprave. Stredisko tiež pôsobí ako fórum, ktoré spája všetkých, čo pôsobia v oblasti vzdelávania a prípravy alebo sa ich nejakým spôsobom dotýka – politikov, sociálnych partnerov, výskumníkov a ľudí z praxe. Na spomínanom fóre si môžu najlepšie vymieňať nápady a diskutovať o osvedčených spôsoboch, ako zlepšiť odborné vzdelávanie a prípravu na našom kontinente.

zosúladenie zručností ľudí s
potrebami trhu práce

prepojenie celoživotného
vzdelávania so zamestnateľnosťou

v roku 2015 Cedefop...

- na stredisko sa odvolalo **107** dokumentov legislatívy EÚ a **56** dokumentov politik medzinárodných organizácií
- prispelo k **114** dokumentom politik EÚ
- zúčastnilo sa na **172** podujatiach, ktoré organizovali predsedníctva Rady, Európska komisia, Európsky parlament a iní vysoko postavení prijímatelia rozhodnutí a mienkotvorcovia v politike európskeho odborného vzdelávania a prípravy
- na svojich podujatiach a konferenciách privítalo stredisko približne **1 800** návštevníkov

Na webových stránkach strediska Cedefop zaznamenali...

- **609 000** stiahnutí publikácií
- **393 000** návštev a **1 266 000** zobrazení stránky

Myslieť európsky, konať **lokálne**

Európskou spoluprácou v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP) sa podnietili reformy a pomohla sa zvýšiť celoplošná úroveň zručností. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy sa stali flexibilnejšími a ponúkajú metódy so širšími možnosťami transformácie. Úroveň dosiahnutého vzdelania sa v celej Európe zvyšuje a OVP je vo väčšine členských štátov stále dostupnejšie, a to na stredoškolskej, ako aj vysokoškolskej úrovni. Do celoživotného vzdelávania je zapojený väčší počet ľudí, aj keď na to, aby sa zabránilo predčasnému ukončeniu vzdelávania alebo OVP s nízkou alebo žiadnou kvalifikáciou, treba ešte vynaložiť veľa úsilia. Digitalizácia spolu s rastúcimi možnosťami mobilných zariadení ponúka nové interaktívne a diaľkové spôsoby vzdelávania. Prešli sme riadny kus cesty.

Trhy práce sú však zároveň čoraz náročnejšie a nestabilnejšie. Globalizácia, technológia, zvyšujúca sa starostlivosť o životné prostredie, starnúca populácia a potreba integrácie miliónov utečencov a imigrantov do vzdelávacích systémov a na trhy spôsobili, že v celej Európe vznikla nevidaná ekonomická neistota a problémy.

Ako sa Európa usiluje o hospodársku a sociálnu obnovu, ľudia v mnohých európskych regiónoch čelia nezamestnanosti, podzamestnanosti a slabo plateným miestam. V iných regiónoch zamestnávateľia hľadajú kvalifikovaných zamestnancov, nemôžu však nájsť zručnosti, ktoré potrebujú. Vzdelávanie a odborná príprava, zručnosti a kvalifikácie sa stávajú nevyhnutným predpokladom rastu a rozvoja.

Je nevyhnutné, aby sa systémami vzdelávania a odbornej prípravy zabezpečila aktuálnosť zručností, ktoré vyhovujú potrebám trhu práce. Informácie strediska Cedefop o trhu práce a jeho prognózy týkajúce sa potrebných zručností a ich ponuky pomáhajú politikom ovplyvňovať OVP v súlade s požiadavkami trhu práce. Jednou z hlavných činností strediska Cedefop je poskytovať členským štátom a sociálnym partnerom politické poradenstvo v oblasti OVP, predovšetkým v otázkach týkajúcich sa zručností a kvalifikácií.

Je potrebné, aby vzdelávacie systémy vybavili občanov zručnosťami a kvalifikáciami, s ktorými sa môžu uplatniť ako doma aj

v zahraničí tak i v rôznych systémoch. Kvalifikácie musia byť uznávané a porovnateľné vo všetkých členských štátoch EÚ. Svojou činnosťou týkajúcou sa kvalifikačných rámcov, zabezpečenia kvality a iných nástrojov stredisko Cedefop podporuje transparentnosť vzdelávacích skúseností a pomáha pri zvyšovaní mobility európskych občanov.

V súčasnosti sa všeobecne uznáva, že metódy OVP s výrazným podielom vzdelávania na pracovisku a systémov učňovského vzdelávania pomáhajú mladým ľuďom vstúpiť na trh práce. Činnosťou na kľúčových kompetenciách, vzdelávaní na pracovisku a stážach stredisko Cedefop prispelo k preukázaniu hodnoty OVP, ako aj k zvyšovaniu záujmu európskych politikov o túto problematiku.

Súbežne s Bolonským procesom vo vysokom školstve priniesol Kodanský proces nové prístupy k oblasti OVP a užšiu spoluprácu medzi európskymi krajinami. Takisto obsahuje dva základné ciele: začlenenie a excelentnosť.

Myslením európsky a konaním lokálne sa zabezpečí, aby nové politiky a nástroje zastihli a podporili tých, ktorí riešia každodenné problémy týkajúce sa poskytovania OVP, ako aj tých, ktorí v rámci OVP hľadajú zamestnanie, opätovné zamestnanie a kvalitnú prácu. Spoločné úsilie robí z reformy OVP prospešnú činnosť.

James Calleja
Riaditeľ

Micheline Scheyns
Predsedníčka
riadiacej rady

Martin Schulz
Predseda Európskeho
parlamentu

„Zlepšenie kapacity odborného vzdelávania a prípravy v čase veľkých ekonomických ťažkostí je nevyhnutné. Pri hľadaní riešení krízy sa musia preskúmať všetky možnosti.

Odborné vzdelávanie a príprava sa musia stať rovnocennou voľbou, a nie až druhou voľbou voči univerzitnému vzdelaniu. Niektoré pracovné pozície si vyžadujú univerzitné vzdelanie, ale pre mnohé iné sú potrebné praktické skúsenosti, ktoré sa najlepšie získajú počas odbornej prípravy.

Potrebujeme atraktívne odborné vzdelávanie a prípravu, pretože má schopnosť zosúladiť nároky pracovných pozícií so zručnosťami, čím sa pre mnohých významne zlepšia možnosti zamestnania.

Cedefop so svojou rozsiahlou sieťou vytvorenou počas všetkých tých rokov má ideálnu pozíciu, aby stálo na čele v rámci opätovného posilnenia odborného vzdelávania a prípravy. Jeho unikátne fórum, prostredníctvom ktorého je možné rozvíjať výmenu osvedčených postupov, odporúčaní a presadzovania odborných politík, je dnes zrejme dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.“

„ Európa sa bude spoliehať na
príspevok strediska Cedefop „

„Cedefop má dnes rovnaký význam ako pred štyrmi dekadami“

Marianne Thyssen
Komisárka EÚ pre
zamestnanosť, sociálne
záležitosti, zručnosti a
pracovnú mobilitu

„Žiadna iná organizácia než Cedefop nerozumie lepšie tomu, ako európske systémy odborného vzdelávania a prípravy vynakladajú úsilie na splnenie očakávaní 21. storočia.

Cedefop ako expertné stredisko pozná významné úsilie vyvíjané Komisiou, členskými štátmi a sociálnymi partnermi pri zlepšovaní systémov odborného vzdelávania a prípravy. Tieto snahy prinášajú výsledky: znížená miera nedokončenia vzdelávania a prípravy, lepšia validácia neformálneho a informálneho vzdelávania a viac príležitostí pre kvalitné učňovské vzdelávanie.

Mnohé problémy však pretrvávajú. Aby boli systémy flexibilnejšie a štúdium alebo práca v zahraničí jednoduchšia, musíme využiť spoločné európske nástroje, ktoré pomohlo vytvoriť Cedefop a ku ktorým sa členské štáty zaviazali.

Musíme naďalej zlepšovať prepojenie medzi odbornými vzdelávacími programami a potrebami trhu práce, aby sme znížili nesúlad zručností a zabezpečili, že takéto programy budú mostom k práci. Taktiež musíme vynaložiť väčšie úsilie na zvýšenie atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy a oživenie účasti na celoživotnom vzdelávaní, aby nezostal žiadny talent nevyužitý.

Očakávam podporu strediska Cedefop prostredníctvom jeho odborných analýz, reforiem odborného vzdelávania a prípravy v členských štátoch. Taktiež očakávam jeho podporu prostredníctvom znalostí a chápania trendov trhu práce ako napríklad predpovede ponuky a dopytu po zručnostiach a výskum nesúladu zručností.“

Na zhromaždenie spoľahlivých, aktuálnych a porovnateľných dát pre svoje analýzy má Cedefop siete, ktoré pokrývajú všetky členské štáty EÚ

ReferNet

Hlavná sieť strediska Cedefop pre informácie o odbornom vzdelávaní a príprave. ReferNet tvoria národné partnerské inštitúcie. Poskytujú stredisku Cedefop informácie o systémoch odborného vzdelávania a prípravy, o ich vývoji a o tom, ako postupujú jednotlivé krajiny pri naplňaní cieľov európskej politiky.

SkillsNet

Sieť strediska Cedefop pre zručnosti tvoria výskumníci, ktorí pracujú na včasnej identifikácii potrieb zručností a podporujú prenos výsledkov výskumu do politiky a praxe. Členovia siete SkillsNet sa podieľajú na činnostiach strediska Cedefop pri predpovedaní potrieb a ponuky zručností, jeho prieskumoch a sektorových analýzach, ktoré skúmajú, ako čo najlepšie zosúladiť zručnosti ľudí s potrebami na trhu práce.

65 miliónov
ŽIVOTOPISOV
VYGENERovali POMOCOU
ONLINE EDITORU
od roku 2005

125 miliónov
ZAZNAMENALI NÁVŠTEV
WEBOVÝCH STRÁNOK
EUROPASS
od roku 2005

Fotografie: © WorldSkills France_43ALS_Fraisage (30)

Europass

Portfólio dokumentov vytvorených Európskou komisiou na podporu mobility občanov Európy.

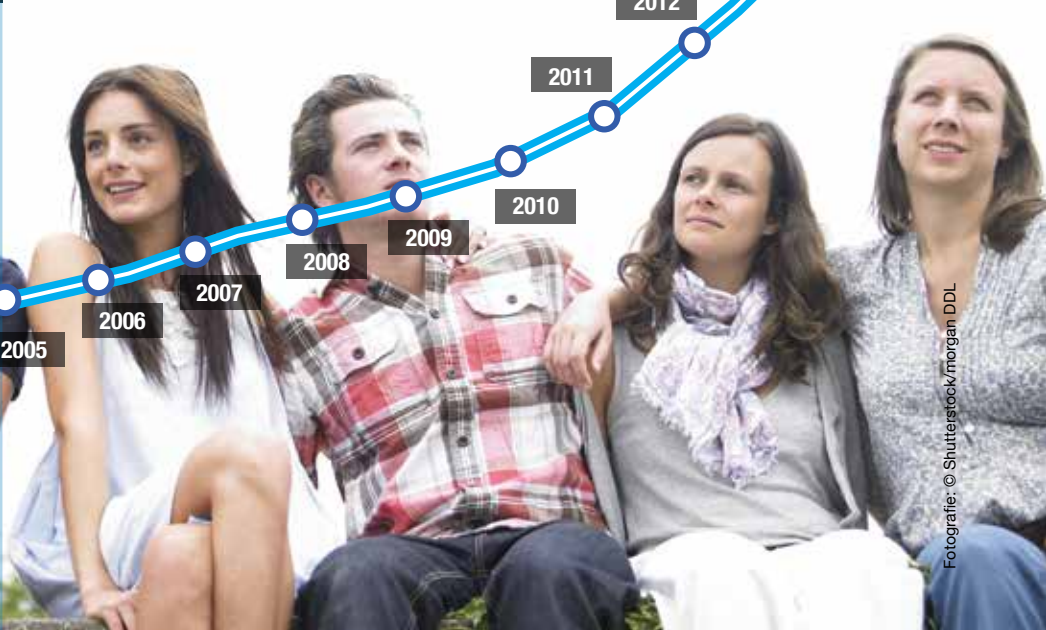
Pozostáva zo šablóny štandardného životopisu, Európskeho profesijného pasu a jazykového pasu. Je v 27 jazykoch dostupných a akceptovaných v rámci celej Európy.

Webové stránky venované Europass spravuje pre Európsku komisiu Cedefop. Od ich spustenia v roku 2005 zaznamenali približne 125 miliónov návštev.

Návštevníci stránok vyplnili online 65 miliónov životopisov Europass (2005-15)

93 miliónov
STIAHNUŤÍ EVIDOVALI
od roku 2005

Fotografie: © Shutterstock/morgan DDL

Práca Cedefop v kocke

zatraktívnenie odborného
vzdelávania a prípravy

Systemy a inštitúcie prípravy

Cedefop **monitoruje:**

- zmeny politík, systémov a inštitúcií odborného vzdelávania a prípravy;
- uplatňovanie spoločných európskych nástrojov ako sú kvalifikačné rámce, ktoré sa vytvorili na porovnanie a uznávanie kvalifikácií z rôznych krajín alebo systémov.

Stredisko **podporuje** tvorcov politík v naplňovaní reforiem, ktoré s tým súvisia.

OPISY

Národné systémy vzdelávania a prípravy

SPRÁVY

Tvorba európskych a národných politík

RÁMCE

Európske a národné kvalifikačné rámce

VÝSLEDKY

Výsledky vzdelávania

Vzdelávanie a zamestnatelnosť

Cedefop **skúma** politiky vzdelávania dospelých a sociálne začlenenie, ktoré uľahčujú občanom presun od vzdelávania ku zamestnaniu a udržanie si práce. Taktiež sa zaoberá politikami, ktoré zatriaktívňujú mladým ľuďom voľbu odborného vzdelávania a prípravy.

Stredisko **poskytuje** odporúčania zainteresovaným stranám, ako čo najlepšie pristupovať k potrebám občanov a európskym i národným prioritám.

EURÓPSKE ZDRUŽENIE UČŇOVskej PRÍPRAVY

Spolupráca s členskými štátmi, zhodnotenie podmienok učňovského vzdelávania a poskytovanie doporučení

PRAKTICKÁ VÝUČBA

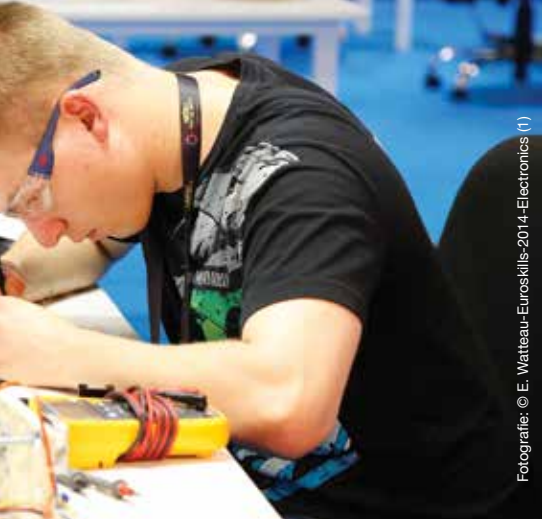
Hodnotenie modelov praktickej výučby v úvodnom a pokračujúcom vzdelávaní a odbornej príprave tak, aby sa mohli identifikovať osvedčené postupy a poskytnúť odporúčania pre politiku

PREDČASNÉ UKONČENIE VZDELÁVANIA

Zníženie miery predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy

Fotografie: © E. Wateau-EuroSkills-2014-Electronics (1)

Fotografie: © EuroSkills 2014

Fotografie: © WorldSkills France_43ALS_Fraisage (42)

Zručnosti a trh práce

Cedefop **skúma**, ako sociálno-ekonomické a demografické trendy ovplyvňujú zamestnanosť, charakter pracovných pozícií a dopyt po zručnostiach na trhu práce.

Stredisko **predpovedá** budúcu ponuku a dopyt po zručnostiach. Poskytuje informácie o trhu práce, ktoré pomáhajú jednotlivcom či zamestnávateľom a tvorcom politik vedieť urobiť skutočne informované rozhodnutia o vzdelávaní, príprave a kariérah.

CELOEURÓPSKE PREDPOVEDANIE POTRIEB A PONUKY ZRUČNOSTÍ

PRVÝ EURÓPSKY PRIESKUM ZRUČNOSTÍ A PRACOVNÝCH POZÍCIÍ

skúma ako zodpovedajú (alebo nezodpovedajú) kvalifikácie a zručnosti ľuďom meniacemu sa dopytu a súhrnom pracovných pozícií

PANORÁMA ZRUČNOSTÍ

centrálny prístupový bod EÚ pre informácie o trendoch pre zručnosti a pracovné pozície v rámci Európy

Cedefop a jeho viac ako štyri dekády 1975-2015

História

Počas štyroch desaťročí inšpirovala činnosť strediska Cedefop tvorbu politiky a praxe odborného vzdelávania a prípravy v rámci Európy.

Stredisko založili v roku 1975 na pozadí študentskej revolty z roku 1968 a vtedajšej ekonomickej a spoločenskej krízy. Reformy v terciárnom vzdelávaní spôsobili, že vlády sa zamysleli nad modernizáciou odborného vzdelávania a prípravy. Bez nej sa nedalo očakávať úspech spoločného trhu práce.

Európsky hospodársky a sociálny výbor, ktorý zastupuje sociálnych partnerov na úrovni EÚ, presadzoval zriadenie európskeho strediska, ktoré by sa zaoberalo výskumom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.

Nové stredisko vzniklo na území západného Berlína. Malo tak demonštrovať, že rozdelené mesto bolo súčasťou európskej komunity. Takmer o dve desaťročia neskôr, keď spojenie Nemecka a rozširovanie EÚ zmenilo európske politické a ekonomické prostredie, Rada ministrov rozhodla, že presunie stredisko Cedefop do mesta Solún na severe Grécka.

Gromyko äußert sich kritisch über
das geplante EG-Institut in Berlin

F. KEMNA/D. GOOS, Berlin/Bonn

Der sowjetische Außenminister Gromyko hat sich, wie in Berlin bekannt wurde, gegenüber den Moskauer Boten der EG-Mitgliedsstaaten kritisch über das geplante EG-Forschungsinstitut in Bonn geäußert.

Moskaus als Ausdruck einer möglichen allgemeinen Verhärtung des sowjetischen Westkurses gewertet, zumal der Kreml damit offenbar eine politische Konfrontation mit der EG in Kauf nimmt, an deren Gesprächsbereitschaft ihm in wirtschafts- und handelspolitischen Fragen gerade in den letzten Monaten gelegen war.

Míľniky v oblasti európskeho odborného vzdelávania a prípravy

1957

Založenie Európskeho hospodárskeho spoločenstva – v článku 128 Rímskej zmluvy sa stanovujú „všeobecné princípy pre implementovanie spoločnej politiky odbornej prípravy“

1963

Rada Európy zriaďuje Poradný výbor pre odbornú prípravu

1970

Študijná skupina Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru požaduje vytvorenie európskeho inštitútu pre odborné vzdelávanie

1975

Nariadením Rady sa zriaďuje Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) v západnom Berlíne

Koniec 60. rokov 20. storočia

Študentské nepokoje v Európe/vzdelávacie systémy v krízovom stave

1968-73

V rôznych krajinách Európy sa zakladajú inštitúty odbornej prípravy. OECD a Unesco vytvárajú ústavy pre výskum vzdelávania

1985

Začiatok európskeho sociálneho dialógu, do ktorého sa zapojili sociálni partneri v rozvoji európskeho vnútorného trhu

- Rozhodnutie Rady o porovnateľnosti odborných kvalifikácií medzi členskými štátmi
- Spustenie programov študijných pobytov pre odborníkov prípravy, riadený Cedefop pre Komisiu

Berlin

Polovica 80. rokov 20. storočia
Zavedenie výsledkov vzdelávania na definovanie kvalifikácií. Európske nástroje a princípy boli odvtedy založené na tomto prístupe:

1995

Cedefop sa sťahuje z Berlína do Solúnu

- Spustenie programu Leonardo da Vinci na podporu odborného vzdelávania

2013

Európska aliancia pre učňovské vzdelávanie

2015

Cedefop oslavuje jeho 40. výročie od založenia a 20 rokov v Thessalonikách, Grécko

- Rigské závery: nový zoznam krátkodobých cieľov 2015-20

Europass (od roku 2005), Európsky kvalifikačný rámec (2008), Európsky kreditný systém pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a Európsky rámec pre zaistenie kvality (EQAVET) (2009), odporúčanie pre validáciu neformálneho a informálneho vzdelávania (2012)

2002

Kodanská deklarácia o bližšej európskej spolupráci v odbornom vzdelávaní a príprave. Cedefop zriaďuje ReferNet

2007

Európsky Program celoživotného vzdelávania (2007-13)

Práca zo Solúna pre celú Európu

Je nás 120 pracovníkov z viac ako 20 európskych krajín. Stredisko Cedefop prijíma ročne približne desať praktikantov z celej Európy. Ide zvyčajne o absolventov v EQF úrovniach 6 alebo 7. Ponúka im pracovné skúsenosti z prvej ruky v prostredí Európskej únie. Stredisko oslovuje lokálnu komunitu v oblasti vzdelávania a prípravy. Organizuje a zúčastňuje sa na podujatiach a poskytuje poradenstvo gréckym úradom v odbornom vzdelávaní a príprave.

Riadiaca rada

Riadiaca rada strediska Cedefop pozostáva z „vládných, zamestnávateľských“ organizácií a odborov členských štátov a Európskej komisie. Riaditeľ realizuje rozhodnutia riadiacej rady a zodpovedá za celkové riadenie práce a zamestnancov strediska Cedefop. Stredisko ročne reportuje plnenie rozpočtu Európskemu dvoru audítora. Zodpovedá sa Európskemu parlamentu, ktorý udeľuje absolútorium na plnenie jeho ročného rozpočtu.

Stredisko Cedefop bolo zriadené nariadením Rady (EHS) č. 337/75 z 10. februára 1975, ktorým sa zriaďuje Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania.

Na internete je k dispozícii množstvo ďalších informácií o Európskej únii. Nachádzajú sa na serveri Európa (<http://europa.eu>).

Luxembourg:
Úrad pre Vydávanie
Publikácii Európskej Únie,
2016

ISBN 978-92-896-2157-1
doi:10.2801/056853

Copyright ©
Európske stredisko
pre rozvoj odborného
vzdelávania (Cedefop),
2016
Všetky práva vyhradené.

Vytlačené v EÚ

Panoramatický výhľad na námestí
Aristotelous, Solún, Grécko
Fotografie: © Shutterstock/Lambros Kazan

CEDEFOP

Európske stredisko pre rozvoj
odborného vzdelávania

Europe 123, 570 01 Solún (Pylea), GRÉCKO
PO Box 22427, 551 02 Solún, GRÉCKO
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020, Email: info@cedefop.europa.eu

Stredisko Cedefop spravuje [Europass](#), [Skills panorama](#), [ReferNet](#)

visit our portal www.cedefop.europa.eu

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-896-2157-1

9 789289 621571